

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
КЗВО «Одеська академія
неперервної освіти Одеської
обласної ради»

 Любов ЗАДОРЖНА

«22» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для зарахування на навчання для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
освітня програма «Освітній менеджмент у педагогічних науках»

Розглянуто та схвалено на засіданні
Приймальної комісії КЗВО «Одеська
академія неперервної освіти Одеської
обласної ради»
Протокол № 7 від 28.04 2023р.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового вступного випробування полягає у виявленні готовності вступника до успішного опанування освітньої програми «Освітній менеджмент у педагогічних системах».

Завдання фахового випробування полягає у визначенні мотиваційної готовності вступника до навчання за магістерською програмою; виявленні рівня теоретичних знань з основних категорій педагогіки і освітнього менеджменту у педагогічних системах, розуміння специфіки педагогічних явищ та процесів; визначенні здатності до оволодіння практичними навичками у сфері професійної діяльності; виявленні індивідуальних особистісних та професійних характеристик вступника, необхідних для освітньої підготовки за магістерською програмою.

Програма фахового вступного випробування розрахована на визначення рівня обізнаності в питаннях обраної професійної діяльності, здатність виконувати професійні завдання та сформованість основних особистісно-професійних характеристик вступника, що детермінують його готовність до оволодіння компетентностями, які, в результаті, сприяють успішному засвоєнню освітньо-професійної програми «Освітній менеджмент у педагогічних системах».

Зміст освітньої програми «Освітній менеджмент у педагогічних системах» передбачає формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей майбутніх фахівців, володіння якими дозволяє: орієнтуватися у системі знань про закономірності освітнього процесу; здійснювати управління педагогічними та освітніми системами; застосовувати сучасні педагогічні й управлінські технології у професійній діяльності; створювати оптимальні умови для розвитку педагогічного колективу та особистісно-професійної компетентності. Реалізація зазначеного залежить від рівня готовності вступника до оволодіння відповідними компетентностями.

II. ФОРМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фаховий екзамен складається з двох блоків: 1) теоретичний, який передбачає перевірку засвоєння теоретичного матеріалу у формі відповідей на два питання; 2) практичний, який передбачає виявлення особистісно-професійних характеристик вступника.

Перелік рекомендованої літератури та Інтернет-джерел допоможуть у пошуку і підборі матеріалу для підготовки до фахового вступного випробування.

III. ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Педагогіка та педагогічні системи

1. Педагогіка – наука про навчання, виховання, розвиток та формування особистості.
2. Моделі особистісно-орієнтованої педагогіки.
3. Метод педагогіки.
4. Основні категорії педагогічної науки.
5. Закономірності розвитку особистості у педагогічних системах.
6. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
7. Поняття про педагогічну систему та її структура.
8. Педагогічна система як основа розвитку особистості.
9. Педагогічна система Я.А.Коменського.
10. Педагогічна система К.Д.Ушинського.
11. Педагогічна система М.Монтессорі.
12. Педагогічна система А.Макаренка.
13. Педагогічна система В.Сухомлинського.
14. Українська національна система виховання у науково-педагогічній спадщині Г.Ващенко.
15. Педагогічна система О.Захаренка.
16. Формування педагогічної системи закладу освіти.

- 17.Заклад дошкільної освіти як педагогічна система.
- 18.Заклад загальної середньої освіти як педагогічна система.
- 19.Заклад позашкільної освіти як педагогічна система.
- 20.Заклад професійної (професійно-технічної) освіти як педагогічна система.
- 21.Заклад фахової передвищої освіти як педагогічна система.
- 22.Заклад вищої освіти як педагогічна система.
- 23.Авторська школа як педагогічна система.
- 24.Дитячий оздоровчий табір як педагогічна система.
- 25.Курси вивчення іноземної мови як педагогічна система.
- 26.Система неперервної освіти.
- 27.Неформальна та інформальна система освіти.
- 28.Система учнівського самоврядування.
- 29.Виховна система класу як середовище та життєвий простір розвитку особистості.
- 30.Система методичної служби закладу освіти.

Освітній менеджмент

1. Причини, історія виникнення і сутність менеджменту.
2. Основні напрямки розвитку науки і практики менеджменту.
3. Сутність та специфіка освітнього менеджменту.
4. Класична (адміністративна) школа менеджменту.
5. Школа людських стосунків.
6. Школа наукового управління.
7. Школа поведінкових наук.
8. Емпірична школа менеджменту.
9. Нова школа менеджменту (кількісних методів).
10. Школа «соціальних систем».
11. Сучасні концепції і принципи менеджменту.

12. Принципи управління освітою.
13. Демократизація і гуманізація управління педагогічними системами.
14. Поняття функцій менеджменту.
15. Роль, місце і принципи планування у педагогічних системах.
16. Особливості управління педагогічними системами.
17. Професійна компетентність менеджера в освіті.
18. Сутність і особливості управлінських рішень в освітньому менеджменті.
19. Основні правила і підходи до прийняття управлінських рішень у педагогічних системах.
20. Організація процесу виконання управлінських рішень у педагогічних системах.
21. Методи управління в освітньому менеджменті.
22. Керівництво та лідерство у педагогічних системах.
23. Характеристики і властивості ефективного управлінського контролю у педагогічних системах.
24. Основні правила й особливості організації управлінського контролю у педагогічних системах.
25. Менеджмент якості та внутрішня система забезпечення якості освіти.
26. Сутність, значення і необхідність мотивації персоналу педагогічних систем.
27. Зміст організаційної функції менеджменту.
28. Інформація та комунікації у менеджменті.
29. Етика у менеджменті.
30. Взаємодія менеджера освіти з учнівським самоврядуванням та громадськістю.

IV. ПРАКТИЧНИЙ БЛОК

1. Здійсніть самооцінку своїх цінностей і можливостей, особистих і професійних планів та визначте шляхи їх реалізації, які відкриваються у зв'язку з навчанням у магістратурі.

2. Напишіть есе з професійного самовизначення за пропонованим планом:

- мотиви, що спонукали прийняти рішення про навчання в магістратурі за освітньою програмою «Освітній менеджмент у педагогічних системах»;
- інформація про власні професійні перспективи під час навчання у магістратурі;
- очікування від навчання за освітньою програмою «Освітній менеджмент у педагогічних системах».

3. Укажіть 10 основних, на Вашу думку, особистісно-професійних якостей, які повинні бути розвинуті у менеджера освіти (керівника закладу освіти). Проранжуйте дані якості у порядку важливості. Запишіть на аркуші паперу, які якості у Вас розвинуті на високому рівні, а які ще потрібно удосконалювати. Визначте можливості їх удосконалення, які відкриваються під час навчання в магістратурі.

4. Складіть Портрет сучасного менеджера освіти. Оцініть за 10-бальною шкалою свою відповідність цьому портрету та опишіть Ваші очікування від навчання в магістратурі щодо Вашої максимальної відповідності до портрету сучасного менеджера освіти.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Порядок проведення та критерії оцінювання фахового вступного випробування регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Відповіді абітурієнтів оцінюються за шкалою 100-200 балів, або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінок за відповіді на всі завдання.

Кількісні показники	Критерії оцінювання відповіді вступника
176-200 балів	Вступник виявляє міцні, системні й глибокі знання з педагогіки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
151-175 балів	Вступник самостійно відтворює навчальний матеріал, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, виправляє власні помилки, демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
126-150 балів	Вступник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, за допомогою викладача оцінює педагогічні явища, робить необґрунтовані висновки, виявляє не достатні вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
100-125 балів	Вступник виявляє поверхові знання й розуміння основних положень педагогіки, допускає суттєві помилки під час пояснення педагогічних явищ, необхідні практичні навички не сформовані, не виявляє чи слабо виявляє вміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

Сумарна оцінка вступного випробування в магістратуру за освітньою програмою «Освітній менеджмент у педагогічних системах» складається з балів, накопичених за окремими критеріями оцінювання запропонованих

змістових блоків фахового випробування (теоретичний – 100 балів та практичний – 100 балів).

Критерії оцінювання знань вступників та загальна система рейтингових балів змістових блоків вступного випробування представлена в таблицях 1,2.

Таблиця 1

Теоретичний блок

Оцінка у балах	Критерії оцінювання
85-100	Вступник демонструє досконале знання і розуміння основних теоретичних положень, володіє науковою термінологією, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, вміння логічно викладати свої думки, усвідомлено використовує теоретичні знання у стандартних та нестандартних ситуаціях.
70-84	Виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час формулювання наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, виявляє вміння логічно викладати свої думки. застосовує знання у стандартних ситуаціях.
60-69	Виявляє недостатній рівень знання й розуміння основних положень педагогіки, допускає помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ, та у формулюванні наукових термінів, застосовує знання у стандартних ситуаціях, частково порушує логіку під час викладення своєї думки.
50-59	Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження); не виявляє вміння логічно викладати свої думки, а у формулюванні наукових термінів, оперує лише загальними фразами.

Практичний блок

Оцінка у балах	Критерії оцінювання
85-100	Практичні завдання виявили мотиви, що спонукали вступника до навчання в магістратурі, сформульовані чітко й обґрунтовано; наукові інтереси розкриті в повному обсязі; повно і логічно описані професійні перспективи під час навчання у магістратурі.
70-84	Мотиви, які спонукали вступника до навчання у магістратурі, сформульовані достатньо чітко; наукові інтереси розкриті не повністю; визначені професійні перспективи під час навчання у магістратурі.
60-69	Мотиви, які спонукали вступника до навчання у магістратурі, сформульовані нечітко, неконкретні; наукові інтереси розкриті поверхово; не чітко визначені професійні перспективи під час навчання у магістратурі.
50-59	Мотиви, які спонукали вступника до навчання у магістратурі відсутні, чи сформульовані некоректно; наукові інтереси не виявлені; власні професійні перспективи під час навчання у магістратурі не зазначені чи зазначені некоректно.

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛ

1. Аймедов К. В. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. 352 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 4-те, стер. Київ: Академвидав, 2012. 615 с.
3. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.
4. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л. В. Задорожна-Княгницька, І. Б. Тимофєєва. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf
5. Зайченко І. В. Педагогіка: посібник. 3-тє видання перероблене і доповнене. К.:Видавництво Ліра-К.2016. 608 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://lira-k.com.ua/preview/12225.pdf>
6. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 14.03.2023 р.).
7. Про дошкільну освіту: Закон України від 11 липня 2001 року № 2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> (дата звернення: 14.03.2023 р.).
8. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020.№ 651-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення: 14.03.2023 р.).
9. Про позашкільну освіту: Закон України від 22 червня 2000 року № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1841-14#Text> (дата

- звернення: 14.03.2023 р.).
10. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/103/98-вр#Text> (дата звернення: 14.03.2023 р.).
  11. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 6 червня 2019 року № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> (дата звернення: 14.03.2023 р.).
  12. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 14.03.2023 р.).
  13. Коберник О.М., Гагарін О.М. Менеджмент в освіті : навчальний посібник. 3 вид. Умань : ВПЦ «Візаві». 2017. 242 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7697/1/Menedzment_v_osviti.pdf
  14. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/92/1/20.09_Управлінська%20діяльність%20керівника_.pdf
  15. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації. Харків : ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1763/1/Мармаза%20О.%20ОІ.%20Менеджмент%20освітньої%20організації%20.pdf>
  16. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8068/1/Менеджмент.pdf>
  17. Менеджмент в освіті : підручник / за ред. проф. В. В. Крижка ; авт. кол.

- : Василь Крижко, Валерій Радул, Сергій Клепко, Григорій Луценко, Ольга Старокожко, Сергій Немченко, Юлія Кондратенко. Київ : Освіта України, 2020. 465 с.
18. Найдьонов І. М. Основи освітянського менеджменту: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. Ч. 2. 270 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/osn_osvit_men2.pdf
19. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / За заг. ред. Грищенко М. К., 2016. 38 с.
20. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41193/1/Managment.pdf>
21. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9689/Pedahohika%20vyshchoi%20shkoly_KhNUVS_2020_tityl%20zmist.pdf?sequence=3&isAllowed=y
22. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/34103/1/Управління%20закладом%20освіти_блок_2022_друк%20%281%29.pdf

23. Фізеші О. Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія і методика виховання. Школознавство: навч. посіб. К. : Кондор, 2013. 390 с.
24. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. Вид. третє, перероб. і допов. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2013. 230 с.
25. Чайка В. М. Основи дидактики: навч. посіб. для студ. вищих пед.навч. закладів. К. : Академвидав, 2011. 240 с.

Інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
www.president.gov.ua	Офіційне інтернет-представництво Президента України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Сайт Верховної Ради України
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти

Пошукові системи

1. www.google.com.ua
2. www.meta.ua
3. www.yahoo.com

Наукові бібліотеки

http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

